

CYNGOR SIR YNYS MÔN

CYFARFOD:	CYNGOR SIR
DYDDIAD:	8 MAI 2014
TEITL YR ADRODDIAD:	Y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd - Adroddiad Blynyddol 2013/14
ADRODDIAD GAN:	Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Adrodd ar waith y Pwyllgor yn ystod 2013/14

1) Rhagarweiniad

Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn rhoi dyletswydd ar y Cyngor i sefydlu Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd ac i benodi un o'i Swyddogion fel y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd.

Prif bwrpas y Pwyllgor yw adolygu digonolrwydd y ddarpariaeth sydd gan yr Awdurdod o ran staff, llety ac adnoddau eraill i gyflawni dyletswyddau a swyddogaethau'r gwasanaethau democrataidd. Yn unol â'r mesur, rhaid i'r Pwyllgor gyfarfod o leiaf unwaith y flwyddyn ac adrodd ar faterion o'r fath i'r Cyngor.

Hwn yw'r ail adroddiad blynyddol a baratowyd gan y Pwyllgor ers iddo gael ei sefydlu yn 2012.

2) Rhaglen Waith y Pwyllgor

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r materion a drafodwyd gan y Pwyllgor yn ystod 2013/14 a hefyd yn gwneud sylwadau ar ei statws cyfredol.

Yn gyffredinol, mae'r Pwyllgor wedi canolbwyntio ar y meysydd isod:

- Rhaglen Datblygu Aelodau
- Gwneud cais am dderbyn Siarter Cymru ar gyfer Cynorthwyo a Datblygu Cynghorwyr
- Gweddarlledu cyfarfodydd, mynychu o bell a gwefannau i Gynghorau Tref a Chymuned
- Adroddiadau Blynyddol gan yr Aelodau

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r materion a drafodwyd ym mhob cyfarfod yn ystod y flwyddyn a aeth heibio.

Dyddiad y Pwyllgor	Pwnc	Statws Cyfredol
24/04/2013	Adroddiad Blynyddol drafft	Cyflwynwyd Adroddiad Blynyddol 2012/13 i'r Cyngor Sir ar 23 Mai ac fe'i cymeradwywyd gan yr Aelodau.
02/07/13	<p data-bbox="523 412 772 477">Cynllun Datblygu Aelodau 2013/14</p> <p data-bbox="523 958 852 1061">Siarter Cymru ar Gyfer Cefnogi a Datblygu Aelodau</p> <p data-bbox="523 1509 895 1612">Gweddarlledu Cyfarfodydd a Mynychu o Bell</p> <p data-bbox="523 1912 858 1977">Adroddiadau Blynyddol gan yr Aelodau</p>	<p data-bbox="922 412 1461 913">Cymeradwywyd y Cynllun Datblygu Aelodau gan y Cyngor Sir ar 23 Mai 2013. Roedd Rhan 1 y rhaglen yn canolbwyntio ar agweddau cydymffurfiaeth ac roedd Rhan 2 yn rhoi sylw i elfennau gwasanaeth mwy penodol. Yn y Pwyllgor enwebwyd y Cadeirydd yn Eiriolydd ar gyfer Datblygu Aelodau. Cyfeiriwyd hefyd at yr adolygiadau datblygiad personol a gwaith pellach a oedd wedi ei raglennu ar gyfer Hydref 2013 gyda chymorth Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.</p> <p data-bbox="922 958 1461 1460">Rhoddwyd sylw i adroddiad a oedd yn manylu ar gynnydd a wnaed hyd yma wedi i'r Cyngor gwblhau templed hunanasesu a'i gyflwyno i Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLILC) yn gynharach yn 2013 fel rhan o'r cais i ennill statws Siarter. Roedd yr adroddiad yn dweud bod cais wedi ei wneud am ragor o dystiolaeth yn dilyn sylwadau gan CLILC a manylwyd ar hynny yn yr adroddiad. Roedd yr adroddiad yn nodi mai'r nod oedd derbyn y Marc Siarter yn ystod 2013/14.</p> <p data-bbox="922 1509 1461 1872">Rhoddwyd sylw i adroddiad a oedd yn ymhelaethu ar y dyraniad ariannol a gafwyd gan Lywodraeth Cymru i gynorthwyo Awdurdodau Lleol i weddarlledu cyfarfodydd a chyda mynediad o bell. Roedd yr adroddiad hefyd yn cyfeirio at y ddarpariaeth o grantiau ar gyfer pob Cyngor Cymuned i'w cynorthwyo i sefydlu eu gwefannau eu hunain.</p> <p data-bbox="922 1912 1461 2051">Adroddiad dilyn i fyny oedd hwn yn dilyn gwybodaeth a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ar 4 Chwefror 2013. Roedd yr adroddiad yn ymhelaethu ar yr</p>

		amserlen arfaethedig i'r Aelodau gwblhau eu hadroddiadau blynyddol yn ystod 2013/14. Rhoddwyd cyfarwyddiadau wedi hynny i'r Aelodau o ran sut i gwblhau'r templed. Cynigwyd sesiynau briffio iddynt hefyd i'w cynorthwyo gyda'r dasg hon.
01/10/13	<p>Gweddarlleu Cyfarfodydd a Mynychu o Bell</p> <p>Cynllun Hyfforddi a Datblygu Aelodau</p> <p>Adolygiadau Datblygiad Personol ar gyfer Aelodau</p> <p>Siarter Cymru ar gyfer Cefnogi a Datblygu Aelodau</p>	<p>Ystyriwyd adroddiad gwaith gan y Pwyllgor yn dilyn adroddiad cychwynnol ar 2 Mehefin 2013. Argymhellodd y Pwyllgor i'r Cyngor y dylai fwrw ymlaen i weddarlleu cyfarfodydd am gyfnod prawf o ddwy flynedd ac y byddai cyfarfodydd y Cyngor, y Pwyllgor Gwaith a'r Pwyllgor Cynllunio yn cael eu gweddarlleu. Rhoddwyd sylw i'r mater wedyn gan y Cyngor Sir yn ei gyfarfod ar 10/10/13 ac fe gymeradwywyd yr argymhellion.</p> <p>O ran mynychu o bell, adroddwyd bod y Cyngor yn disgwyl cael y canllawiau terfynol cyn y gallai ddiwygio Cyfansoddiad y Cyngor.</p> <p>Diweddarwyd y Pwyllgor ynghylch y rhaglenni hyfforddi a drefnwyd ar gyfer Aelodau Etholedig, Aelodau Lleyg a Chynghorau Cymuned ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor hwn.</p> <p>Cyflwynwyd adroddiad ar y trefniadau ar gyfer cynnal adolygiadau datblygiad personol i Aelodau er mwyn rhoi sylw i anghenion hyfforddi a datblygu'r Aelodau i'r dyfodol.</p> <p>Ystyriwyd adroddiad gwaith pellach gan y Pwyllgor fel rhan o gais y Cyngor i ennill statws Siarter.</p>
30/01/14	Ymgynghoriad ar gynigion Cyllideb 2013/14	Ystyriodd y Pwyllgor yr arbedion arfaethedig mewn perthynas â'r Gwasanaethau Democrataidd a sylwadau'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 14 Ionawr 2014 a oedd wedi scriwtineiddio'r arbedion.

	<p>Gweddarlledu Cyfarfodydd a Mynychu o Bell</p> <p>Datblygu Gwefannau ar gyfer Cynghorau Tref a Chymuned</p> <p>Cynllun Hyfforddi a Datblygu Aelodau</p>	<p>Ystyriwyd sylwadau'r Pwyllgor wedyn gan y Pwyllgor Gwaith ar 10 Chwefror 2014 fel rhan o'i drafodaethau ar y cynigion terfynol ar gyfer y gyllideb.</p> <p>Ystyriwyd adroddiad gwaith ac amserlen arfaethedig ar gyfer dechrau gweddarlledu cyfarfodydd. Rhoddwyd diweddariad i'r Aelodau ynghylch yr hyn a oedd wedi digwydd ers 1 Hydref 2013. Yn ogystal, cyfeiriwyd at y sefyllfa mewn perthynas â mynychu o bell.</p> <p>Ystyriwyd adroddiad gwaith a chyflwynwyd y wybodaeth ddiweddaraf ar y sefyllfa gyfredol ynghylch y defnydd a wnaed gan pob Cyngor Tref a Chymuned o'r grant a gynigwyd gan Lywodraeth Cymru. Roedd yr adroddiad yn nodi hefyd y disgwylir canllawiau pellach gan Lywodraeth Cymru ynghylch trefniadau cario arian drosodd i 2014/15.</p> <p>Adroddwyd ar y cynnydd gyda'r Cynllun Datblygu a Hyfforddi Aelodau a nodwyd bod 34 o sesiynau hyfforddi ffurfiol wedi eu trefnu rhwng Mai a Rhagfyr 2013.</p>
26/03/14	Siarter Datblygu Aelodau	<p>Roedd y Cyngor wedi cwrdd â'r meini prawf angenrheidiol ar gyfer ennill Statws Siarter a chydabuwyd hynny yn y cyfarfod o'r Cyngor a gynhaliwyd ar 6 Mawrth 2014. Roedd yr adroddiad yn nodi bod y statws wedi ei ddyfarnu i'r Cyngor am gyfnod o dair blynedd ac y byddai'n cael ei ailasesu yn y dyfodol ar sail cyflwyniad ysgrifenedig, Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor hefyd bod sgôp i'r Cyngor weithio tuag at ennill Siarter Uwch - sef dyfarniad newydd a ddatblygwyd gan CLILC - Y Dyfarniad Arferion Da ac Arloesedd ar gyfer Cefnogi a Datblygu Aelodau.</p>

	<p>Gweddarlledu Cyfarfodydd a Mynychu o Bell</p> <p>Gwefannau Cyngorau Tref a Chymuned</p>	<p>Roedd yr adroddiad yma'n canolbwyntio ar yr angen i ail-raglennu cynigion gweithredu yn sgil gorfod adrodd i'r Pwyllgor Gwaith ar 17 Chwefror ynghylch y broses gaffael a ddilynwyd. Byddai'r offer yn cael ei osod a byddai hyfforddiant yn cael ei ddarparu yn ystod chwarter cyntaf 2014/15. Y bwriad oedd gweddarlledu'r cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mehefin fel y cyfarfod cyntaf a fyddai'n cael ei weddarlledu. Roedd yr adroddiad hefyd yn delio gyda mynychu o bell ac yn cyfeirio at y ffaith y byddai adroddiad ar wahân yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mai 2014 i gynnwys darpariaeth yng Nghyfansoddiad y Cyngor.</p> <p>Rhodddwyd sylw i adroddiad gwaith a oedd yn nodi y byddai modd dwyn y grant ymlaen i flwyddyn ariannol 2014/15. Nodwyd y sefyllfa ddiweddaraf hefyd mewn perthynas â'r Cyngorau oedd wedi gwneud defnydd o'r grant:</p> <p>Roedd 25 o Gyngorau wedi hawlio grant.</p> <p>Nid oedd 4 Cyngor wedi penderfynu hyd yma a fyddent yn derbyn y grant.</p> <p>Roedd 11 o Gyngorau wedi dweud nad oeddynt yn dymuno hawlio'r grant.</p> <p>Mae'r Pennaeth Dros Dro ar gyfer Gwasanaethau Democrataidd wedi ysgrifennu at y Cyngorau Tref a Chymuned i roi gwybod am yr hyblygrwydd o ran defnyddio'r grant ac i sôn am y trefniadau a wnaed i ddwyn y grant ymlaen i flwyddyn ariannol 2014/15. Gofynnwyd hefyd am gymorth Un Llais Cymru i annog mwy o Gyngorau i fanteisio ar y grant.</p>
--	--	---

	<p>Adroddiad Blynyddol gan yr Aelodau</p> <p>Rhaglen Datblygu Aelodau ac Adolygiadau Datblygiad Personol</p> <p>Rhaglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2014/15</p>	<p>Roedd yr adroddiad hwn yn dilyn yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ar 4 Chwefror 2013 ac ar 2 Gorffennaf 2013 ynglŷn â dyletswydd y Cyngor i sicrhau bod trefniadau wedi eu gwneud i Aelodau ddarparu adroddiad blynyddol ar eu gweithgareddau yn y Cyngor. Gofynnwyd i'r Aelodau baratoi adroddiadau drafft erbyn 9 Ebrill 2014 i'w cyhoeddi ar wefan y Cyngor erbyn Mehefin 2014 ar yr hwyraf.</p> <p>Rhoddwyd sylw i adroddiad a oedd yn nodi cynnydd ar y ddau fater hyn a'r angen i baratoi a diweddarau'r Rhaglen Datblygu Aelodau ar gyfer 2014 i'w hystyried gan y Cyngor ar 8 Mai 2014.</p> <p>Roedd y mwyafrif o'r Aelodau Etholedig wedi cwblhau eu cyfarfodydd Adolygiad Datblygiad Personol ac wedi adnabod a rhoi gwybod i'r Uwch Swyddog Datblygu AD am eu hanghenion hyfforddiant unigol. Yn gyffredinol, roedd yr anghenion a amlygwyd yn ymwneud â hyfforddiant TGCh ychwanegol/mentora a thrafodaethau gyda swyddogion sy'n delio gyda materion Cyllid a Chynllunio. Lle roedd nifer wedi nodi anghenion hyfforddi tebyg, bwriedir eu hymgorffori i mewn i'r prif Gynllun Datblygu ar gyfer 2014/15</p> <p>Rhoddodd y Pwyllgor sylw i sgôp ei raglen waith am 2014/15 a phenderfynodd y byddai'n canolbwyntio ar y meysydd isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cynllun Datblygu a Hyfforddi Aelodau gan gynnwys Adolygiadau Datblygiad Personol; • Gweddarlledu cyfarfodydd a mynychu o bell;
--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011; • Adroddiad Blynyddol gan y Panel Annibynnol ar Gydabyddiaeth Ariannol; • Moderneiddio arferion gweithio; • Y gyllideb ar gyfer 2015/16 a'r effaith ar y Gwasanaethau Democrataidd. <p>Roedd yr adroddiad hefyd yn nodi fod y Pennaeth Dros Dro ar Gyfer Gwasanaethau Democrataidd yn bwriadu trefnu Grŵp Ffocws i'r holl Aelodau yn ystod Chwarter cyntaf 2014/15 er mwyn cael sylwadau ganddynt ar arferion gweithio er mwyn siapiau rhaglen waith y Pwyllgor i'r dyfodol.</p>
--	--	--

3) Argymhelliad

Gofynnir i'r Cyngor Sir dderbyn yr adroddiad a nodi'r materion a drafodwyd fel rhan o Raglen Waith y Pwyllgor ar gyfer 2013/14.

Cadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
15/04/14